

# IN GESPREK



**AUTEUR IRMA HUIS IN T VELD VAN 'PLUSMAMA BEN JE NIET, DAT WORD JE' IN GESPREK MET GERTIE GOMMANS DIE SAMEN MET NOËLLA EN FEDDE KRIJGSMAN HET BOEK: DOOR TWEE, UITBRACHT. EEN PRACHTIG BOEK OVER OUDERVERSTOTING. MEER HIEROVER LEES JE IN DIT INTERVIEW.**

**IRMA & GERTIE.**



# Over Ouderverstoting

**Gertie Gommans werkt als docent Engels in de examenklassen vmbo-t, havo en vwo binnen het volwassenenonderwijs. Daarnaast is ze mentor en leerlingbegeleider. Ze werkt met jongeren vanaf 16 jaar. Via-via kwam ze in contact met Noëlla, die iemand zocht om haar te helpen een boek te destilleren uit een stapel geprinte e-mails. Dit liet Gertie zich geen tweede keer vragen, zeker toen Noëlla haar missie uit de doeken deed: Bekendheid geven aan ouderverstoting!**

Het uiteindelijke resultaat is een prachtig boek. Als plusmama wilde ik hier meer over weten. Het resultaat is dit openhartige interview, waarmee ik graag wil bijdragen aan de personages van het boek en Gertie, die er alles aan willen doen om hun doel te bereiken.

## **Gertie, hoe is het boek ontstaan?**

“Fedde (nu 28) en Noëlla (nu 26) zijn afgelopen winter verhuisd naar een appartement waar ze nu samen met enkele andere jongeren wonen. Tijdens het slepen met spullen ontdekten ze mappen met geprinte e-mails van hun ouders. Deze e-mails waren verzonden naar een mediator (die van de vader) en naar een therapeute (die van de moeder) vlak na de plotselinge scheiding in 2009. De documenten geven een gedetailleerd beeld van het hoe en waarom van de scheiding en de moeilijke nasleep ervan.”

## **Wat is jouw rol hierin?**

“Van meet af aan was duidelijk dat het boek alleen mocht worden gepubliceerd als gegarandeerd zou zijn dat de ware identiteit van het gezin op geen enkele manier te achterhalen zou zijn. Het was dan ook een hele klus om alle herkenbare details om te buigen naar algemeenheden en varianten (uiterlijkheden, woonplaatsen, details over familie en vrienden). De e-mails heb ik uiteindelijk helemaal overgetypt zoals ze waren, maar herkenbare details heb ik gewijzigd. De proloog van Noëlla en de epiloog van Fedde heb ik alleen op taalfouten nagekeken. Later heeft Noëlla nog haar missie uitgelegd in een extra nawoord, dat is nog toegevoegd en daarmee was het manuscript klaar. We hebben een vormgever en een printer/distributeur gezocht en begin november is het boek officieel op de markt gekomen. Inmiddels help ik Fedde en Noëlla met het bekendmaken van het boek en treed ik op als hun woordvoerder. Ze mogen tenslotte niet zelf uit de schaduw treden.”

## **Kun je vertellen waar het boek over gaat?**

“Een rustig, hecht gezin valt plotseling uit elkaar als de moeder hoort dat de vader in een park is gearresteerd. Voor haar is dit reden om te vluchten en haar kinderen vervolgens van hun vader weg te houden, ook al blijkt al snel dat de arrestatie een vergissing was. In twintig e-mails worden de oorzaken, achtergronden en effecten van de plotselinge scheiding duidelijk. Het is een zwaar thema, maar het boek is luchtig en grappig. Dat komt vooral door het contrast in taalgebruik door de ouders: de vader schrijft formeel en keurig, de moeder schrijft vanuit haar tenen, bij wijze van spreken. Ze stapelt de ene taalfout op de andere en ze zit voortdurend in haar emotie. Er wordt in het verhaal heel duidelijk geschetst dat er twee bijzondere persoonlijkheden tegenover elkaar staan in het huwelijk: de vader die gedurende het verhaal wordt gediagnosticeerd met autisme, de moeder die voor de buitenstaander duidelijk narcistische trekken heeft, maar zelf geenszins doorheeft dat haar gedrag de bocht uitvliegt.”

## **Wat is ouderverstoting eigenlijk?**

“De definitie die ik vond op de site 'herken ouderverstoting' is deze: 'ouderverstoting ontstaat als een ouder (met mogelijke persoonlijkheidsstoornis) het kind tegen de andere ouder opzet, met het doel om het kind zélf het contact te laten verbreken. Het is een moeilijk te herkennen vorm van emotionele kindermishandeling en dat heeft vergaande gevolgen voor de ontwikkeling van het kind.’”

## **Kun je vertellen hoe dit bij Fedde en Noëlla is ontstaan?**

“Noëlla was vijftien ten tijde van de vlucht. Ze heeft haar loyaliteit daarna alleen nog maar naar haar moeder toe gericht omdat ze bang werd gemaakt voor haar vader, die ineens (volgens haar moeder) nooit had gedeugd. Zo ontwikkelde ze angsten en achterdocht en zocht ze meer en meer veiligheid, steun en bevestiging bij haar moeder, die Noëlla vervolgens nog verder opzette tegen haar vader. Zo werd Noëlla's isolatie een feit: het contact tussen vader en dochter was verbroken, eigenlijk al meteen vanaf de vlucht. Fedde was minder vatbaar voor de invloed van de moeder. Hij heeft in zijn autisme een duidelijk, zwart-wit beeld van de wereld en gaat niet mee in manipulatie. Feiten zijn voor hem feiten en in zijn optiek was er met zijn vader nooit iets zodanig mis geweest dat de aantijgingen van zijn moeder logisch waren voor hem. Hij was dan ook al snel weer terug bij zijn vader, in tegenstelling tot Noëlla.



Zij ontwikkelde alleen nog maar meer angsten en fobieën in de jaren na de scheiding en ontwikkelde een ongezonde band met haar moeder, een soort 'wij twee tegen de rest van de wereld'."

### **Wat betekende dit concreet voor Fedde en Noëlla?**

"Een jarenlange worsteling met zichzelf, al heeft Fedde vooral last gehad van het doorbreken van de gebruikelijke routine die hem binnen het gezin altijd houvast gaf. Het is vooral voor Noëlla moeilijk geweest (en nog steeds) om haar weg te vinden in relaties met anderen, met name mannen. Haar veiligheidsgevoel is duidelijk aangetast, ze voelt zich slecht op haar gemak in het bijzijn van mannen. Het 'feit' dat zelfs de eerste belangrijke man in je leven, je vader, gevaarlijk blijkt te zijn, dat was een 'waarheid' die voor veel schade heeft gezorgd bij deze jonge vrouw."

### **Waarom willen ze hun verhaal in boekvorm vertellen?**

"Fedde ziet het boek als een pleidooi voor eerlijkheid: als je gaat scheiden, prima, maar ga niet liegen. Simpel. Daarnaast wil hij graag dat het een bestseller wordt, want dan kan hij allerlei dure apparaten aanschaffen. Hij zegt het met een knipoog, maar stiekem hoopt hij het wel. Voor Noëlla gaat het verder, haar doelstelling is puur en zuiver: zij wil echt ontzettend graag dat bekend wordt dat ouderverstoting bestaat. Niet omdat ze wil veroordelen, maar omdat ze wil helpen. Er zijn oplossingen. De ellende die je als kind ervaart kan sneller doorbroken worden als je weet dat datgene wat je meemaakt een naam heeft en dat je zelf stappen kunt zetten."

### **Dit lijkt me een boek dat jongvolwassenen en volwassenen moeten lezen!**

"Klopt, dat is het absoluut. Een verhaal dat verteld moet worden: voor volwassenen, ouders, plusmama's en pluspapa's, opa's en oma's, de burens, leraren, hulpverleners en ook 'gewone' lezers: er gebeurt genoeg in het boek dat ook leuk is voor mensen die niet per se met ouderverstoting te maken hebben. Daarnaast is het een eye-opener voor jongeren vanaf een jaar of vijftien, zestien. Niet jonger, want er zit ook een stukje seksualiteit in het verhaal (de eerste keer bijvoorbeeld, dat de ouders met elkaar naar bed gaan). Al met al is het ondanks alles een soort 'feelgood' boek, dat hoop en steun geeft en ook nog eens humor in zich heeft."

### **Heel belangrijk dus dat dit verteld wordt!**

"Ja, ouderverstoting lijkt nog een beetje een taboe te zijn. Vanuit verschillende perspectieven: er zit soms schaamte bij het kind dat een ouder niet wil zien en er zit soms schaamte bij de achtergebleven ouder. Je kunt je eenzaam voelen als je denkt dat je toevallig in een nare nasleep van een scheiding terecht bent gekomen en dat je misschien iets anders had moeten doen/laten om de situatie om te buigen.

Maar het ligt niet aan jou, het heeft een naam en je kunt zoveel meer dan je denkt, meestal. Het boek is een hart onder de riem voor degenen die ermee geconfronteerd worden."

### **Ik vraag me af Gertie, kan ouderverstoting voorkomen worden?**

"Ja. Er is nog een heleboel te winnen en het begint bij voorlichting. Zelf heb ik ooit een leerling begeleid die haar vader niet zag. Terecht, dacht ik toen. Ze heeft er vast haar redenen voor. Ik vroeg niet door, ook al was de band tussen de leerling en mij goed en het vertrouwen groot. Later pleegde de vader zelfmoord en was alle mogelijkheid tot contact definitief voorbij, terwijl het meisje er steeds vanuit was gegaan dat er altijd nog tijd zou zijn om het contact te herstellen. Het was diep tragisch. Dus met deze ervaring wil ik aangeven: lees en leer over dit soort gezinsproblemen en als het even kan, vraag dan door. Laat het kind zelf nadenken en stappen zetten. Als er geen zwaarwegende, feitelijke reden is voor het ontbreken van contact, herstel het dan. Je wordt ongelukkig van afgesneden banden. Maar alles graag wel met geduld en respect en zonder oordeel.

Misschien komt het een beetje belerend over. Dat is niet de bedoeling, want ik heb de wijsheid niet in pacht. Maar als moeder, docent en gewoon als mens weet ik dat er veel leed is dat we kunnen verlichten. Zoals je in jouw voorwoord van: 'Plusmama ben je niet, dat word je' schrijft: Er is wijsheid nodig bij het maken van de juiste keuzes. En van dit boek wordt iedereen in elk geval een klein beetje wijzer. Dat is een belofte!"



# Over ouderverstoting

## Voor iedereen die dit boek wilt lezen, waar is het te verkrijgen?

“Het is online verkrijgbaar bij diverse aanbieders, onder andere bij: Bol.com. Daarnaast kan elke boekhandel in Nederland en Vlaanderen het bestellen of in voorraad nemen. Wie weet nemen de bibliotheken het ook nog op in hun assortiment. Het is nog maar net uit dus daar gaan we nog werk van maken.”

# IRMA & GERTIE.

## Irma Huis in 't Veld

Geboren op 2 mei 1981. Ze is auteur van het boek: 'Plusmama ben je niet, dat word je,' dat in mei 2020 uitgebracht is. Daarnaast is ze de oprichtster van het platform plusmama.nl. In het dagelijks leven werkt ze als adviseur communicatie. Samen met haar man woont ze in Echt-Susteren en is ze trotse plusmama van twee meiden; 10 en 8. In 2021 verwacht ze haar tweede boek uit te brengen.

[www.plusmama.nl](http://www.plusmama.nl)

## Gertie Gommans

Gertie Gommans (Roermond, 1965) is dol op taal en teksten. Zodanig, dat ze er haar werk van heeft gemaakt. Ze heeft een baan als docent Engels in het volwassenenonderwijs. In haar vrije tijd speelt ze basgitaar en wandelt ze. Daarnaast is ze momenteel bezig met een Engelse bewerking van 'DOOR TWEE'.

Bestellen kan hier: [Door Twee](#)

